

Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2013 > Få økologisk viden i spil > RISE kommer til Danmark!

RISE kommer til Danmark!

Bæredygtighed bliver vigtigere og vigtigere i produktionen af fødevarer pga. befolkningstilvæksten, klimaproblemerne, arter der uddør og menneskenes stigende forbrug af begrænsede ressourcer.

Derfor får bæredygtighed også stigende betydning for markedsføringen af fødevarer, og erhvervslivet er i fuld gang med at forberede sig på de nye krav. Små og store fødevarerindustrier begynder at måle, dokumentere og reklamere for bæredygtighed.

Økologisk landbrug er en spydspids i nutidens og fremtidens bæredygtige verden

Bæredygtighed er et gennemgående og grundlæggende træk i det økologiske værdigrundlag. De danske forbrugere har da også en klar forventning om, at de økologiske produktionsmetoder

er mere bæredygtige end de konventionelle. De økologiske landmænd forventes at levere flere goder end blot fødevarer: De skal levere rent grundvand, sikre biodiversitet og sikre den danske natur. Der er forventninger om, at de bidrager til at løse klimaudfordringen, både som energiproducenter og gennem reduktioner af deres CO²-emissioner. De skal sikre dyrevelfærd og næringsstofkredsløb, forbedre ressourceudnyttelsen og minimere affaldsproduktionen.

For at styrke afsættningen af økologiske produkter er det vigtigt, at dansk økologisk jordbrug matcher forbrugernes forventninger og krav ved at dokumentere bæredygtigheden af økologiske produkter.

Derfor har Videncentret for Landbrug, Økologi sammen med flere Landbocentre og Landbrug & Fødevarers Økologisektion gjort bæredygtighed til et indsatsområde. Vi vil vise, hvordan økologisk landbrug er en spydspids i nutidens og fremtidens bæredygtige verden. Virksomheder som Naturmælk, Dueholm, Friland og Aarstiderne har også sat fokus på bæredygtighed og deltager i indsatsen.

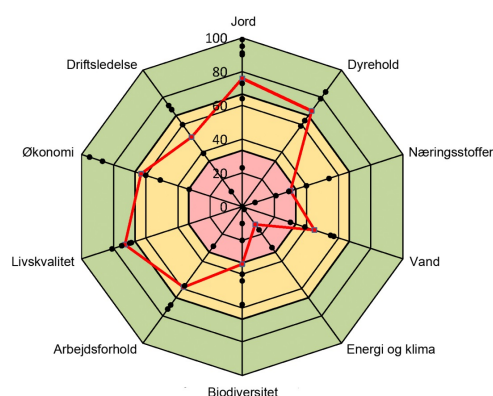
Behov: Et værktøj, der dokumenterer økologisk bæredygtighed

Der er behov for et værktøj, der viser den positive effekt af økologisk landbrug, og som dokumenterer bæredygtigheden i et helhedsorienteret perspektiv. Et værktøj, der bidrager til at hver økologisk landmand bevarer overblikket, motiverer ham til at skabe konkrete forandringer og således klæder ham på til at imødekomme forbrugernes og samfundets forventninger om høj bæredygtighed i de økologiske produkter.

Rise dækker vores behov

Rise er et praktisk anvendeligt værktøj til at gøre den enkelte økologiske bedrifts bæredygtighed målbar og handlingsorienteret. Rise er fra Schweiz og er løbende udviklet siden 1999. Værktøjet er allerede anvendt i 40 lande på mere end 1.400 gårde over hele verden, så det er internationalt kendt og anerkendt. Værktøjet identificerer styrker og svagheder på en bedrift vha. en række indikatorer på tværs af de økonomiske, sociale og miljømæssige dimensioner. Disse indikatorer opstilles i en let overskuelig figur (se billedet nedenfor), der giver et hurtigt overblik over graden af bæredygtighed. Erfaringen viser, at det motiverer landmanden til at lave helhedsorienterede og langsigtede forbedringer på bedriften.

I foråret 2013 startede et frugtbart samarbejde mellem Videncentret for Landbrug, Økologi og den gruppe, der har udviklet Rise værktøjet på det schweiziske Landbrugsuniversitet, HAFL. Sammen udvikler vi en version af Rise, der passer til danske forhold. I juli-august 2013 blev hele værktøjet også oversat til dansk, så det er let at gå til. Rise findes nu på 9 sprog, og det nyeste sprog er dansk. I januar 2014 kommer Rise teamet til Danmark og uddanner økologikonsulenter fra 10 landbocentre i at udføre bæredygtighedsanalyser og udviklingsplaner på danske bedrifter.

Hver bæredygtighedsanalyse munder ud i en illustration af gårdens bæredygtighed. Illustrationen bruges til at lave udviklingsplaner, den kan hænges op i gårdbutikken, den kan medbringes som dokumentation af bæredygtigheden ved ansøgning om lån i banken eller som markedsføring sammen med forarbejdningsvirksomhederne. (Klik på billedet for stor udgave)

Det vi opnår

En væsentlig effekt ved at optimere bæredygtigheden er de langsigtede positive følger på natur, miljø, klima, arbejdsmiljø m.m. De økologiske producenter vil også være bedre rustet i forhold til fremtidige reguleringer på området, ved selv at være proaktive og imødekomme den udviklingstendens der er hos forbrugerne og i samfundet.

Dokumenteret bæredygtighed kan hen ad vejen skabe tillid fra forbrugerne, merværdi i produkterne og det kan fremme afsættningen af økologiske fødevarer.

Vil du have en bæredygtighedsprofil af din bedrift?

NaturErhvervstyrelsen har givet midler til at 50 økologiske landmænd kan få udført gratis bæredygtighedsanalyser, så de kan dokumentere bæredygtigheden på deres bedrifter. Landmændene får samtidig en udviklingsplan, så de fortsat kan vedligeholde og øge bæredygtigheden af deres bedrifter. Hvis du er interesseret, så skriv til Anke Stubsgaard på aks@vfl.dk eller ring 20290711

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development'

Bæredygtighed

"Menneskeheden har muligheden for at gøre udviklingen bæredygtig - til at sikre at den imødekommer de øjeblikkelige behov uden at gå på kompromis med de fremtidige generationers mulighed for at sikre deres behov."

Dette er et citat fra FNs Verdenskommission for miljø og udvikling, der blev ledet af norske Gro Harlem Brundtland. Selvom det kun er 25 år siden, var dette første gang der kom fokus på global Bæredygtig udvikling.